

**Likumprojekta „Grozījumi Sabiedrības integrācijas fonda likumā”
sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)**

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	<p>Likumprojekta „Grozījumi Sabiedrības integrācijas fonda likumā” (turpmāk – Likumprojekts) mērķis ir nodrošināt vienotu sabiedrības integrācijas politikas plānošanu un īstenošanas koordināciju, optimālu Sabiedrības integrācijas fonda (turpmāk – Fonds) pārraudzību un efektīvu darbību novērst funkciju dublēšanos, izveidot kompaktu un efektīvu Fonda padomi ar sastāva izmaiņām, nodrošināt Fonda efektīvu darbību atbilstoši spēkā esošai Fonda darbības stratēģijai un atbilstoši politikas plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem, kā arī sekmēt valsts budžeta finansējuma caurskatāmību un izlietojumu atbilstoši politikas plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem.</p> <p>Likumprojektā paredzēts, ka likums stāsies spēkā 2019.gada 1.janvārī.</p>

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība	
1. Pamatojums	<p>Likumprojekts izstrādāts, pamatojoties uz Ministru kabineta 2016.gada 3.maija rīkojumu Nr.275 „Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” apstiprinātā Valdības rīcības plāna Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai 75.1.pasākumā noteikto uzdevumu – „Izvērtēsim sabiedrības integrācijas politikas un tās ieviešanas efektivitāti. Pilnveidosim Sabiedrības integrācijas fonda darbību”. Fonda darbības pilnveidošanai Kultūras ministrijas uzdevumā 2016.gada maijā zvērinātu advokātu birojs „COBALT” ir veicis pētījumu un sniedzis atzinumu „Sabiedrības integrācijas politikas</p>

		<p>organizatoriskā un tiesiskā ietvara pilnveides iespējas”¹ (turpmāk – Atzinums). Pētījuma mērķis bija veikt padziļinātu juridisko izvērtējumu sabiedrības integrācijas politikas institucionālajai sistēmai un sagatavot atzinumu par sabiedrības integrācijas politikas veidošanas un īstenošanas, kā arī organizatoriskā un tiesiskā ietvara pilnveides iespējām.</p> <p>2018.gadā Kultūras ministrija ir saņēmusi sūdzības no vairākām nevalstiskām organizācijām par Fonda darbību. Fonda darbības rada pamatu būtiskām un neatliekamām izmaiņām Fonda darbības regulējumā, tā autonomijā un pilnvarojuma ietvarā. Kultūras ministrija ir atkārtoti izvērtējusi Atzinumā ietvertos priekšlikumus par Fonda pārvaldības pilnveidi un nepieciešamajiem tehniskajiem grozījumiem Sabiedrības integrācijas fonda likumā un izstrādājusi Likumprojektu.</p> <p>Likumprojekts paredz nepieciešamo steidzamo izmaiņu kopumu, kas nepieciešams Fonda darbības un tās uzraudzības uzlabošanai, nosakot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministru prezidenta izskatāmo jautājumu loku Fonda pārraudzības jomā, • Fonda nolikuma apstiprināšanu Ministru kabinetā, • aktivitātes, ko Fondam būtu jāveic un kuras tas nedrīkstētu īstenot bez Ministru kabineta lēmuma, pienākumu izstrādāt Fonda darbības stratēģiju, ko apstiprina Fonda padome, • Fonda padomē pārstāvēto ministru aizvietošana kārtību, • izmaiņas Fonda padomes sastāvā, • Fonda padomes priekšsēdētāja darbības noteikumus un sekretariāta direktora atlases būtiskākos nosacījumus, t.sk.
--	--	--

¹ Zvērinātu advokātu biroja „COBALT” 2016.gada atzinums „Sabiedrības integrācijas politikas organizatoriskā un tiesiskā ietvara pilnveides iespējas”.

Pieejams: http://www.km.gov.lv/lv/doc/nozaru/integracija/MEMO_atzinums.pdf

		<p>nosakot darbības pilnvaru termiņu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonda padomes lēmumu obligāto jautājumu loku. <p>Ministru prezidenta 2018.gada 3.maija rezolūcija Nr.45/SAN-624 paredz Kultūras ministrijai sagatavoto Likumprojektu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apspriest ar nevalstiskām organizācijām, izsludināt Valsts sekretāru sanāksmē un saskaņot ar Valsts kanceleju likumprojekta 3.pantu, kas var radīt ietekmi uz iestādes administratīvajiem resursiem kā Ministru prezidenta darbības nodrošinātājiem.</p>
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Kultūras ministrija ir valsts pārvaldes institūcija, kas izstrādā un koordinē valsts politiku sabiedrības integrācijas jomā, savukārt Fonds ir atvasināta publisko tiesību juridiskā persona, kas darbojas saskaņā ar Sabiedrības integrācijas fonda likumu un kura mērķis saskaņā ar Sabiedrības integrācijas fonda likuma 3.pantu ir atbilstoši attīstības plānošanas dokumentiem finansiāli atbalstīt un veicināt sabiedrības integrāciju, kā arī atbalstīt publiskā un nevalstiskā sektora attīstības programmu un projektu īstenošanu. Fonda lēmējorgāns ir Fonda padome. Fonds atrodas Ministru prezidenta institucionālajā pārraudzībā, pārraugot Fonda darbības tiesiskumu. Fondu pārvalda Fonda padome, tās darbību nodrošina sekretariāts. Fonda nolikumu apstiprina Fonda padome. Fonda padomes priekšsēdētāja un sekretariāta direktora darbības pilnvaras nav ar noteiktu termiņu. Fonda padomes sastāvā ir ārlietu ministrs, izglītības un zinātnes ministrs, kultūras ministrs, labklājības ministrs, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, tieslietu ministrs, Valsts prezidenta pārstāvis, pa vienam pārstāvim no Kurzemes, Vidzemes, Latgales, Zemgales un Rīgas plānošanas reģioniem un seši nevalstisko organizāciju pārstāvji. Nevalstisko organizāciju pārstāvji darbam fonda padomē tiek izraudzīti atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 27. septembra</p>

		<p>noteikumiem Nr.727 „Kārtība, kādā tiek izraudzītas nevalstiskās organizācijas darbam Sabiedrības integrācijas fonda padomē”. Fonda padomes sēdes sasauc Fonda padomes priekšsēdētājs pēc vajadzības, bet ne retāk kā reizi trijos mēnešos. Sabiedrības integrācijas fonda nolikums paredz, ka Fonda padomes sēdes var notikt Fonda padomes locekļiem tiekoties klātienē, vai organizējot elektronisku rakstisko procedūru. Fonds ir uzsācis dalību arī projektu īstenošanā. Šāda prakse, kā arī izmaiņas Eiropas Savienības fondu 2014. – 2020.gada plānošanas perioda vadības modelī ar vienu sadarbības iestādi un noslēdzoties Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. – 2014.gada plānošanas periodam, ietekmēja Fonda darbības modeli, Fondam kļūstot par valsts budžeta programmu vai apakšprogrammu īstenotāju un Eiropas Savienības fondu 2014. – 2020.gada plānošanas perioda finansējuma saņēmēju. Projektu īstenošana Fondam prasa ievērojamus administratīvus resursus, kas netiek izmantots pamatfunkciju īstenošanai. Svarīgi, lai Fonda padome izskatītu un pieņemtu lēmumus par Fonda sekretariāta iniciatīvām projektu īstenošanai. Taču šāda rīcība neatbilstu Fonda likuma 3.pantam, jo tas nenosaka Fonda kompetenci pašam īstenot projektus, bet norāda uz to, ka Fonda darbības fokuss ir līdzekļu piesaistīšana, pārvaldīšana un kontrole.</p> <p>Sabiedrības integrācijas fonda nolikuma 6.1.apakšpunkts paredz, ka Fonda padome apstiprina Fonda vidēja termiņa darbības stratēģiju. Kopš 2016.gada Fonds darbojas bez Fonda padomes apstiprinātas, spēkā esošas Fonda darbības stratēģijas.</p> <p>Tiesiskā regulējuma mērķis ir nodrošināt vienotu sabiedrības integrācijas politikas plānošanu un īstenošanas koordināciju, Fonda pārraudzību, novērstu funkciju dublēšanos, izveidotu kompaktu un efektīvu Fonda padomi</p>
--	--	--

		<p>ar sastāva izmaiņām (paredzot Valsts kancelejas balsstiesīgu pārstāvi), , nodrošinātu Fonda efektīvu darbību atbilstoši spēkā esošai Fonda darbības stratēģijai un atbilstoši politikas plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem, kā arī sekmētu valsts budžeta finansējuma caurskatāmību un izlietojumu atbilstoši politikas plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem.</p> <p>Likumprojekts paredz nepieciešamo steidzamo izmaiņu kopumu, kas nepieciešams Fonda darbības un tās uzraudzības uzlabošanai:</p> <p>1) saskaņā ar Sabiedrības integrācijas fonda likuma 2.panta trešo daļu, Fonds atrodas Ministru prezidenta institucionālā pārraudzībā, taču Sabiedrības integrācijas fonda likumā ietvertais uzraudzības un kontroles mehānisms neparedz Ministru prezidentam tā pārraudzības īstenotāja lomu. Lai mazinātu pilnvaru pārsniegšanas risku jaunu finanšu saistību uzņemšanā vai arī novērstu risku, ka Fonda padome ar balsu vairākumu bez plašākām diskusijām un izvērtējumiem veic ar visām pusēm nesaskaņotus grozījumus Sabiedrības integrācijas fonda nolikumā, ir jānosaka skaidri Fonda padomes pienākumi, atbildība un izskatāmo jautājumu loks, kurš jālemj Fonda padomei, piedaloties klātienē vairākumam padomes locekļu. Tas novērstu arī situāciju, kad stratēģisko jautājumu virzība notiek rakstiskās procedūras veidā. Spēkā esošas Fonda darbības stratēģijas trūkums nenodrošina efektīvu Fonda darbību atbilstoši spēkā esošajiem politikas plānošanas dokumentiem. Sabiedrības integrācijas fonda nolikumā ir jāparedz detalizētāki instrumenti Fonda pārraudzības īstenošanai. Fonda nolikuma apstiprināšanu ir būtiski atgriezt Ministru kabineta līmenī. Lai arī attiecībā uz atvasinātām publisko tiesību juridiskām personām nav vienotas pieejas par institūciju, kas apstiprina tās nolikumu, tas ir lietderības jautājums. Likumprojekts paredz izdarīt</p>
--	--	---

		<p>grozījumus Sabiedrības integrācijas fonda likumā, precizējot 2.panta pirmo daļu, papildinot 3.panta otro daļu ar 11.punktu, 9.pantu ar 3.¹ daļu un 10.pantu ar piekto daļu.</p> <p>2) Fonds jau vairākus gadus īsteno sev netipisku politikas plānošanas funkciju, izstrādājot jaunās politikas iniciatīvas un nesaskaņojot ar jomas tiešās pārvaldes institūciju to iesniedzot izskatīšanai valdībā. Šāda rīcība rada funkciju dublēšanos ar politikas veidotāja funkcijām un fragmentē politikas īstenošanu. Tāpat nav atbalstāma Fonda tieša iesaistīšanās projektu īstenošanā, kas rada nevienlīdzīgu konkurenci ar nevalstiskajām organizācijām. Situācijā, kad Fonds vienlaikus administrē grantus nevalstiskām organizācijām un konkurē ar nevalstisko organizāciju sektoru par finansējumu, pastāv iespējamās šaubas par administratīvā procesa nodrošināšanas pilnīgu neatkarību un objektivitāti un nevalstiskās organizācijas iebilst par šādu praksi. 2018.gada 18.aprīļa Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda sēdē vairākas nevalstiskās organizācijas norādīja, ka steidzami jārod risinājums augstākminētajai situācijai. Šāds funkciju nošķirums – Fonds kā projektu konkursu administrators un Fonds kā finansējuma saņēmējs, sākotnēji nav atrunāts Fonda darbību regulējošos tiesības aktos. Fonda nolikumā ir būtiski noteikt Fonda darbības ierobežojumus un mehānismu. Izņēmuma gadījums būtu situācija, kad Fonds kā budžeta iestāde vai kā pakalpojumu sniedzējs projektu ietvaros var uzņemties papildu valsts budžeta ilgtermiņa saistības vienīgi Eiropas Savienības politikas instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētos projektos un pasākumos, ja pieņemts attiecīgs Ministru kabineta lēmums. Likumprojekts paredz izdarīt grozījumu Sabiedrības integrācijas fonda likumā, papildinot 3.panta otro daļu ar</p>
--	--	---

1.¹ punktu.

3) Sabiedrības integrācijas fonda likumā jāatrunā Fonda padomes priekšsēdētāja atbildība par Fonda darbības tiesiskumu, kā arī jānosaka Fonda padomes priekšsēdētāja un sekretariāta direktora darbības pilnvaru termiņu un sekretariāta direktora atlases nosacījumus. Likumprojekts paredz izdarīt grozījumus Sabiedrības integrācijas fonda likumā, precizējot 9.panta ceturto daļu un 11.panta trešo daļu, papildinot 15.pantu ar trešo daļu un pārejas noteikumus ar 6.punktu.

4) Esošais Sabiedrības integrācijas fonda likuma regulējums nenosaka tiesības ministriem prombūtnes laikā pilnvarot savā vietā ministriju pārstāvjus, lai nodrošinātu Fonda padomes sēdēs lēmumu pieņemšanai nepieciešamo kvorumu un pārstāvniecību. Svarīgi ir veidot kompaktu un efektīvu Fonda padomes sastāvu, vienlaikus nodrošinot Valsts kancelejas pārstāvniecību padomes sastāvā. Likumprojekts paredz izdarīt grozījumus Sabiedrības integrācijas fonda likumā, precizējot 9.panta pirmās daļas 2.punktu, papildinot 9.pantu ar sesto daļu un pārejas noteikumus ar 6.punktu.

5) Sabiedrības integrācijas fonda likuma 2.panta pirmajā daļā paredzēts, ka Fonda nolikumu apstiprina Ministru kabinets, nepieciešams izstrādāt jaunus Ministru kabineta noteikumus, kas nosaka Fonda darbību. Papildus tam, lai nodrošinātu jomu ziņā daudzveidīgāku nevalstiskā sektora pārstāvniecību Fonda padomē un aktualizētu nevalstisko organizāciju atlasī atbilstoši esošai labai praksei, jāveic grozījumi Ministru kabineta 2011.gada 27. septembra noteikumos Nr.727 „Kārtība, kādā tiek izraudzītas nevalstiskās organizācijas darbam Sabiedrības integrācijas fonda padomē”, pilnveidojot nevalstisko organizāciju atlases norisi Fonda padomē. Likumprojekts paredz izdarīt grozījumus Sabiedrības integrācijas fonda

		likumā, papildinot pārejas noteikumus ar 6.punktu.
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	Kultūras ministrija.
4.	Cita informācija	Nav

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Fonds, biedrības un nodibinājumi.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Vērtējot Likumprojektu īstenošanas ietekmi uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām, nav identificēts administratīvā sloga palielinājums.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
5.	Cita informācija	Nav

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Projekts šo jomu neskar.

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

1.	Saistītie tiesību aktu projekti	Kultūras ministrija pēc Likumprojekta pieņemšanas otrajā lasījumā noteiktā kārtībā virzīs izskatīšanai Ministru kabinetā jaunus Ministru kabineta noteikumus „Sabiedrības integrācijas fonda nolikums” un grozījumus Ministru kabineta 2011.gada 27.septembra noteikumos Nr.727 „Kārtība, kādā tiek izraudzītas nevalstiskās organizācijas darbam Sabiedrības integrācijas fonda padomē”.
----	---------------------------------	---

2.	Atbildīgā institūcija	Kultūras ministrija sadarbībā ar Fondu un Valsts kanceleju.
3.	Cita informācija	Nav

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Projekts šo jomu neskar.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	<p>Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 25.augusta noteikumu Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā” 5.punktu Likumprojekta izstrādes gaitā nodrošināta sabiedrības līdzdalība, Likumprojektu 2018.gada 11.jūnijā publicējot Kultūras ministrijas tīmekļvietnes www.km.gov.lv sadaļā „Sabiedrības līdzdalība”.</p> <p>Likumprojekts nosūtīts Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda padomi pārstāvošām nevalstiskām organizācijām atzinuma sniegšanai. Prezentācija par grozījumiem Sabiedrības integrācijas fonda likumā un tā ieviešanas risinājumiem tiks sniegta Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda padomes 2018.gada 27.jūnija sēdē.</p>
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Nav
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Nav
4.	Cita informācija	Nav

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Kultūras ministrija, Fonds un Valsts kanceleja.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un	Projekts šo jomu neskar.

	institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	
3.	Cita informācija	Nav

Kultūras ministre

D.Melbārde

Vīza: Valsts sekretāra p.i.

B.Zakevica

Rancāne-Delekolē 67330310

Sanita.Rancane-Delekole@km.gov.lv